

МОЖЛИВОСТІ ОПАНУВАННЯ ФТИЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Дужий І.Д., професор,
Сумський державний університет

Кінець 20-го ст., позначився епідемією туберкульозу як у нашій державі, так і в інших країнах СНД, Далекого і Близького Сходу. У нашій державі до останнього часу фтизіатрія і пульмонологія вивчалися на різних кафедрах і за різними програмами. З огляду на це в Україні існують окремі організаційні формування з надання медичної допомоги хворим на туберкульоз і окремо – хворим на неспецифічні захворювання легень.

Такий стан речей призвів до того, що існують фахівці з фтизіатрії і фахівці з пульмонології. Оскільки туберкульоз належить до соціальних хвороб, значна частина пацієнтів, які перебувають у фтизіатричних закладах, належать до соціально дезадаптованих осіб. З іншого боку, висока захворюваність на туберкульоз серед медичних працівників взагалі і фтизіатричних закладів зокрема перевищує середню захворюваність по Україні у 5 разів. Особливо високою є захворюваність у протитуберкульозних закладах. Перелічене робить професію фтизіатра не надто привабливою і, на думку багатьох фахівців, неперспективною. У зв'язку із переліченим молоді лікарі не прагнуть оволодіти фахом фтизіатра. Наслідком цього у нашій області та й в усій Україні віковий ценз фтизіатрів дуже високий, що створює загрозу опинитися перед фактом «обеззброєння» фтизіатричної служби.

З іншого боку, освоїти фтизіатрію у «чистому» вигляді важко, враховуючи те, що більшість видів туберкульозу легень повинні диференціюватись із неспецифічними процесами. Аналогічно стоїть питання і в «чистій» пульмонології. Все перелічене вимагає повноцінного вивчення обох дисциплін, чому може сприяти суміжна інтегруюча дисципліна – бронхологія. Фахівець повинен володіти належним чином методикою ендоскопічного дослідження трахеобронхіального дерева та ендобронхіальними маніпуляціями. Застосування цієї методики необхідно як у фтизіатрії, так і у пульмонології.

Виходячи з переліченого, вважаємо за доцільне змінити на 15% програму з інтернатури, що є прерогативою кафедр, і ввести у навчальний процес вивчення бронхології, тобто частково засвоїти інтернами ендобронхоскопію.

Отримавши відповідний досвід, є надія прохати Міністерство охорони здоров'я офіційно ввести для викладання курсу «Пульмонологія та фтизіатрія» курсу «Бронхологія із вивченням бронхоскопії».